

AĞIR ALMANCI

ALMANYA'DA EĞİTİM REHBERİNİZ

ÜCRETSİZ BİLGİLENDİRME REHBERİ

ALMANYA'DA AUSBILDUNG

(Mesleki Eğitim)

Nedir, kimler için uygundur, maaşı ne kadar, nasıl başvurulur —
aklınıza gelen her soruyu baştan sona yanıtlayan rehber.

BU REHBERDE NELER VAR?

- > Ausbildung nedir, türleri (dual ve okul bazlı)
- > Kimler için uygun, şartlar ve Almanca seviyesi
- > Hangi mesleklerde yapılır (250'den fazla meslek)
- > Maaş: 2026 rakamları ve yıllara göre artış
- > İş yeri (Ausbildungsplatz) bulma ve başvuru dosyası
- > Vize / oturma süreci ve Ausbildung sonrası haklar
- > Sık sorulan sorular ve en çok yapılan hatalar

Hazırlayan: Mert Yılmaz (Ağır Almanci) · 5 yıldır Dortmund'da yaşıyor

Bu rehber ücretsizdir ve bilgilendirme amaçlıdır; satış içermez.

TEMEL BİLGİ

Ausbildung Nedir?

Ausbildung, Almanya'nın 'ikili (dual) sistem' olarak bilinen mesleki eğitim modelidir. Haftanın bir kısmında meslek okulunda (Berufsschule) teorik eğitim alır, bir kısmında ise bir işletmede uygulamalı olarak çalışarak mesleği baştan sona öğrenirsiniz. Böylece hem okuldan diploma hem de gerçek iş deneyimi kazanırsınız. En büyük farkı: eğitim boyunca işletmeden aylık maaş (Ausbildungsvergütung) alırsınız. Süre mesleğe göre genellikle 2 ila 3,5 yıldır ve sonunda Almanya ile AB genelinde tanınan resmî bir meslek diploması alırsınız.

İki tür Ausbildung vardır

> Duale Ausbildung (işletmeli / dual)

En yaygın türdür. Bir işletmeyle sözleşme yaparsınız; hem orada çalışır hem meslek okuluna gidersiniz. Maaş alırsınız. Yurt dışından gelenlerin çoğu bu yolu hedefler.

> Schulische Ausbildung (okul bazlı)

Tamamen bir meslek okulunda yürür (ör. bazı sağlık, sosyal ve tasarım meslekleri). Genelde maaş yoktur veya düşüktür; bazılarında okul ücreti olabilir. Vize koşulları farklı işler.

KISACA

Ausbildung; okurken çalışan, çalışırken maaş alan ve sonunda tanınan bir meslek sahibi olduğunuz bir sistemdir. Almanya, kalifiye eleman açığı nedeniyle bu yolu güçlü şekilde teşvik eder.

Üniversiteden farkı

Üniversite akademik ve teoriktir; para kazanmazsınız. Ausbildung uygulamalıdır, ilk günden maaş alırsınız ve doğrudan bir mesleğe yerleşirsiniz. İkisi de Almanya'da saygın yollardır; hangisinin size uygun olduğu hedefinize bağlıdır.

UYGUNLUK

Kimler İçin Uygun ve Şartlar

Kimler için uygun?

- Bir an önce çalışıp maaş alarak tanınan bir meslek sahibi olmak isteyenler.
- Üniversite yerine uygulamalı, mesleğe dönük bir eğitim tercih edenler.
- Almanya'da uzun vadeli oturma ve çalışma hedefi olanlar.
- Genellikle lise mezunu olan ve mesleğin gerektirdiği Almancaya ulaşabilecek adaylar.

Temel şartlar

> Öğrenim durumu

Çoğu Ausbildung için lise mezuniyeti yeterlidir. Bazı meslekler belirli notlar veya ek nitelikler isteyebilir; okul bazlı bazı mesleklerde ön koşullar daha yüksektir.

> Almanca seviyesi

İşverenler ve meslek okulu genellikle en az B1-B2 bekler. Sağlık gibi bazı alanlarda B2 çoğu zaman şarttır. Almanca ne kadar iyiye, o kadar çok kapı açılır.

> Yaş

Kesin bir üst yaş sınırı yoktur; ancak genç yaşta başlamak hem kabul hem uyum açısından avantajlıdır. 30'lu yaşlarda Ausbildung yapanlar da vardır.

> Sizi kabul eden bir işletme

Duale Ausbildung'un temeli, bir işletmeyle imzalanan Ausbildung sözleşmesidir. Vize bu sözleşmeye dayanır — yani ilk iş, sizi işe alacak işvereni bulmaktır.

DENKLİK GEREKİR Mİ?

Ausbildung'a başlamak için lise diplomanızın Almanya'da denk (anerkannt) olması çoğu zaman şart değildir; işveren ve okul sizi doğrudan değerlendirebilir. Bazı özel durumlarda denklik istenebilir.

ALANLAR

Hangi Mesleklerde Ausbildung Var?

Almanya'da resmî olarak tanınan 250'den fazla (güncel listede 320'yi aşkın) Ausbildung mesleği bulunur. Neredeyse her sektörde bir karşılığı vardır. En çok talep gören ve yurt dışından adayların da başvurabildiği bazı alanlar:

■ Sağlık & bakım

Hemşirelik (Pflegefachmann/-frau), yaşlı bakımı, tıbbi asistanlık — yüksek talep.

■ Bilişim (IT)

Fachinformatiker (uygulama geliştirme / sistem entegrasyonu) — artan talep.

■ Otelcilik & gastronomi

Aşçılık, otel işletmeciliği, restoran hizmetleri — turizm bölgelerinde yoğun.

■ Teknik & sanayi

Mekatronik, elektronik, endüstri mekaniği, tesisat, kaynak, otomotiv.

■ Ticaret & ofis

Büro yönetimi (Kaufmann/-frau für Büromanagement), lojistik, dış ticaret, perakende.

■ Zanaat (Handwerk)

Marangozluk, boyacılık, fırıncılık, kuaförlük ve çok sayıda el mesleği.

NASIL SEÇMELİ?

Meslek seçerken üç şeye bakın: talep (o meslekte açık var mı), Almanca gereksinimi ve sonrasında oturum/çalışma imkânı. 'Mangelberufe' denen açık meslekler, hem kabul hem gelecek açısından genelde daha avantajlıdır.

AUSBILDUNG MAAŞI

Ne Kadar Kazanırsınız?

Ausbildung boyunca işletmeden aylık maaş alırsınız. Kanunla belirlenen bir asgari tutar (Mindestausbildungsvergütung) vardır ve her yıl artar. 2026'da başlayanlar için yasal alt sınırlar:

Ausbildung yılı	Aylık asgari (brüt, 2026)
1. yıl	724 €
2. yıl	854 €
3. yıl	977 €
4. yıl	1.014 €

Bunlar YASAL ALT SINIRDIR. Birçok sektörde toplu sözleşme (Tarifvertrag) gereği maaşlar çok daha yüksektir — bazı teknik ve sanayi mesleklerinde ilk yıl 1.000-1.200 € üzerine çıkabilir.

Peki bu para yeter mi?

Ausbildung maaşı geçiminizin büyük kısmını karşılar; ama şehre göre kira pahalıysa yetmeyebilir. Bu durumda öğrencilere/çıraklara verilen BAB (Berufsausbildungsbeihilfe) gibi devlet destekleri veya bir yan iş (sınırlı saatlerde) devreye girebilir. Ayrıca çırak indirimleri (ulaşım, sigorta) giderleri düşürür.

Ausbildung bitince maaş ne olur?

Mezun olup mesleğe geçince (Facharbeiter/Fachkraft) maaş belirgin şekilde yükselir; meslek ve bölgeye göre değişir. Kalifiye elemanlar Almanya'da iyi bir gelir ve güvenli bir kariyer elde eder.

EN KRITİK ADIM

İş Yeri (Ausbildungsplatz) Nasıl Bulunur?

Ausbildung'un ilk ve en önemli adımı, sizi kabul edecek bir işletme bulmaktır — çünkü vize bu sözleşmeye dayanır. İşte süreç ve gereken belgeler:

- > **Nereden aranır?**
Bundesagentur für Arbeit'in resmî iş/staj borsası, işletmelerin kariyer sayfaları, meslek odaları (IHK/HWK) ilanları ve online Ausbildung platformları en güvenilir kaynaklardır.
- > **Başvuru dosyası (Bewerbung)**
Almanca özgeçmiş (Lebenslauf), motivasyon/başvuru mektubu (Anschreiben), diploma ve belgeler (Zeugnisse) ile varsa Almanca sertifikanız. Düzgün, hatasız bir Almanca dosya belirleyicidir.
- > **Mülakat ve deneme (Vorstellungsgespräch / Probetag)**
İşverenler genelde görüşme, bazen kısa bir deneme günü veya staj ister. Yerinde bulunmak ya da online görüşmeye iyi hazırlanmak burada fark yaratır.
- > **Sözleşme (Ausbildungsvertrag)**
İşveren sizi kabul edince Ausbildung sözleşmesi imzalanır. Bu sözleşme, vize başvurunuzun temel belgesidir.

NEDEN ZOR OLABİLİR?

İşletmeler çırağıyla çalışacağı ve müşteriyle iletişim kuracağı için genelde iyi Almanca ve tercihen yüz yüze tanışma ister. Türkiye'den, zayıf Almancayla başvurular çoğu zaman en baştan elenir. Bunu aşmanın yolu, güçlü bir Almanca ve doğru bir hazırlıktır.

RESMÎ SÜREC

Vize ve Oturum Süreci

Ausbildung sözleşmenizi aldıktan sonra, Almanya'da mesleki eğitim amaçlı ulusal (D tipi) vizeye başvurursunuz. Genel adımlar:

- 1 Sözleşme**
İşletmeyle imzalanmış Ausbildung sözleşmesi elde edilir.
- 2 Randevu & başvuru**
Konsolosluktan vize randevusu alınır; evraklar hazırlanır.
- 3 Geçim güvencesi**
Maaş yaşam giderlerini karşılamazsa ek geçim kanıtı (ör. bloke hesap) istenebilir.
- 4 Almanca kanıtı**
Genelde en az B1 düzeyinde Almanca belgesi beklenir (meslek/okula göre değişir).
- 5 Vize & giriş**
Vize onaylanır; Almanya'ya giriş yapılır.
- 6 Oturum (Aufenthaltstitel)**
Almanya'da Ausbildung amaçlı oturuma bağlanır; eğitim boyunca geçerlidir.

ÇALIŞMA HAKKI

Ausbildung sırasında, eğitiminizin dışında sınırlı saatlerde yan iş yapmanıza çoğu zaman izin verilir (güncel kurallara tabidir). Böylece ek gelir elde edebilirsiniz. Öncelik her zaman eğitimi başarıyla sürdürmektir.

DÜRÜST BILGI

Bilmeniz Gereken Gerçekler

Ausbildung cazip bir yoldur; ama Türkiye'den doğrudan Ausbildung ile gelmek çoğu kişinin sandığından zordur. Neden?

✗ **Önce iş yeri, sonra vize**

Vize ancak sözleşmeden sonra gelir. Asıl mesele sizi işe alacak işvereni bulmaktır.

✗ **Akıcı Almanca beklenir**

Çoğu işveren en az B1-B2 ister; zayıf Almancayla başvurular genelde elenir.

✗ **Yurt dışı dezavantajı**

İşverenler yüz yüze tanışmak/deneme günü ister; Türkiye'den bunu sunamamak geri plana atar.

Çoğu zaman daha akıllı rota

Ausbildung'u hedefleseniz bile, genelde en sağlam yol önce Almanya'ya girip Almancanızı güçlendirmektir:

➤ **Üniversite hakkınız varsa**

YKS ile lisans kazandıysanız veya ön lisans mezunuysanız, üniversite (öğrenci) vizesiyle gelebilirsiniz. İlerleyen dönemde Ausbildung daha mantıklı olursa, uygun bir yer bulduğunuzda Almanya içinden amaç değişikliği (Zweckwechsel) yasal olarak değerlendirilebilir.

➤ **Üniversite hakkınız yoksa**

Dil kursu vizesiyle gelip Almancanızı yükseltebilirsiniz. Ausbildung için zaten güçlü Almanca gerektiğinden bu adım hedefinizin gerçek bir parçasıdır; sonra uygun bir yer bulunca geçiş mümkün olabilir.

ÖNEMLİ NOT

Her vizede beyan ettiğiniz amaç gerçek olmalıdır (dil kursu gerçekten Almanca, üniversite gerçekten eğitim içindir). Amaç değişikliği Yabancılar Dairesi'nin onayına ve güncel mevzuata tabidir; garanti değildir.

SONRASI & SORULAR

Ausbildung Sonrası ve SSS

Ausbildung bittikten sonra ne olur?

- İşletme sizi kadrosuna alabilir (Übernahme) — çoğu çırak aynı yerde işe devam eder.
- Mesleğinizde çalışma iznine ve süreyle birlikte kalıcı oturuma (Niederlassungserlaubnis) geçebilirsiniz.
- Zamanla vatandaşlık yolu açılır; ayrıca isterseniz üniversiteye veya usta eğitime (Meister) geçebilirsiniz.

Sık Sorulan Sorular

S: Almanca bilmeden Ausbildung yapabilir miyim?

Pratikte hayır. İşveren ve okul genelde en az B1-B2 ister; sağlıkta çoğunlukla B2 şarttır.

S: Ausbildung sırasında para kazanıyor muyum?

Evet. 2026'da başlayanlar için yasal asgari ilk yıl 724 €'dur; birçok sektörde daha yüksektir.

S: Ne kadar sürer?

Mesleğe göre genellikle 2-3,5 yıl. Sonunda tanınan resmî bir meslek diploması alırsınız.

S: Lise diplomam denk olmalı mı?

Çoğu zaman şart değildir; işveren ve okul sizi doğrudan değerlendirebilir. Bazı durumlarda denklik istenebilir.

S: Ailemi getirebilir miyim?

Belirli koşullarda (yeterli gelir, konut, vb.) aile birleşimi mümkün olabilir; güncel kurallara tabidir.

S: Yaş sınırı var mı?

Kesin bir üst sınır yoktur; ancak genç başlamak kabul ve uyum açısından avantajlıdır.

S: Ausbildung yerini kendim mi bulmalıyım?

Evet, süreç sizi kabul eden bir işletmeyle başlar. Doğru hazırlık bu adımı kolaylaştırır.

AĞIR ALMANCI

ALMANYA'DA EĞİTİM REHBERİNİZ

Umarız bu rehber işinize yarar.

Buraya kadar okuduysanız, Almanya'da Ausbildung konusunda çoğu kişiden daha bilgilisiniz.
Rehberi dilediğiniz kişiyle paylaşabilirsiniz — tamamen ücretsizdir.

Kendi durumunuza özel yol mu arıyorsunuz?

Ausbildung mı, önce dil kursu mu, yoksa üniversite vizesi mi size uygun; hangi Almanca seviyesi ve hangi adımlar gerekiyor — bunları kişisel olarak konuşmak isterseniz, bir mentör olarak yanınızdayım.

WhatsApp: +49 1575 5590296

Mert Yılmaz (Ağır AlmanCI)

Eğitim Mentörlüğü · 5 yıldır Dortmund'da

Instagram @agiralmanci · agiralmanci.com · info@agiralmanci.com

BİLGİLENDİRME — Bu ücretsiz rehber yalnızca genel bilgilendirme amaçlıdır; hukuki, göçmenlik veya resmi bir danışmanlık hizmeti değildir ve bağlayıcı bir taahhüt içermez.
Ağır AlmanCI (Mert Yılmaz) bir eğitim ve süreç mentörüdür; resmi kurum, avukat veya göçmenlik danışmanı (Migrationsberater) değildir. Almanca seviyeleri, maaşlar, süreler, meslek sayısı, vize ve oturma koşulları güncel mevzuata ve işverene göre değişebilir; vize ve amaç değişikliği kararları resmi makamlara aittir. Rakamlar 2026 yılına aittir (Mindestausbildungsvergütung/BIBB). · © 2026 Ağır AlmanCI — Mert Yılmaz · Dortmund